

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

7/45050 64-154

Sayı : E-69602026-00066100447

Konu : Soru Önergesi (7/45050)

70367045

24.12.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06.05.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.0815861 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Artvin Milletvekili Sayın Av. Uğur BAYRAKTUTAN tarafından verilen 7/45050 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet MUŞ
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 2368AF10-9FCF-47C5-8221-DF0312D00EB3

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Cad. No:151 Çankaya/ANKARA

Telefon No: (0312) 449 13 34 - 36 Faks No: (0312) 449 1341

e-Posta: d.kusoglu@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

DİLEK GÜNGÖR

V.H.K.İ.

Telefon No: (0312) 449 13 34 - 36

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Artvin Milletvekili Sayın Av. Uğur BAYRAKTUTAN'a ait 7/45050 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-7) Sarp Gümrük Kapısı en fazla yolcu ve araç giriş-çıkışı yapılan kara gümrük kapılarından biridir. Covid-19 pandemisi öncesinde, 2019 yılında, tüm kara gümrük kapılarından giriş ve çıkış yapan toplam yolcu sayısı 27,6 milyon olup bunun 6,8 milyonu Sarp Gümrük Kapısından giriş-çıkış yapmıştır. Aynı yıl içerisinde, tüm kara gümrük kapılarımızdan 3,7 milyon TIR giriş ve çıkış yapmış olup bunlardan 308,5 bini Sarp Gümrük Kapısını kullanmıştır.

2020 yılında tüm kara gümrük kapılarımızdan giriş ve çıkış yapan 3,4 milyon TIR'dan 314 bini Sarp Gümrük Kapısını kullanmıştır. 2020 yılında, tüm kara gümrük kapılarından giriş ve çıkış yapan toplam yolcu sayısı 7,6 milyondur. Bunun 1,3 milyonu Sarp Gümrük Kapısından giriş-çıkış yapmıştır. Bu bağlamda, Sarp Gümrük Kapısı, Kapıkule ve Habur'dan sonra en fazla yolcu giriş-çıkışı yapılan 3. kara gümrük kapısı olmuştur.

Sarp Gümrük Kapısında oluşan TIR kuyrukları; Gürcistan'a açılan diğer sınır kapıları olan Türkgözü ve Aktaş Sınır Kapılarındaki TIR işlemlerinin mevsim şartları nedeniyle Sarp Gümrük Kapısına yönlendirilmesi, Gürcistan tarafında yaşanan idari veya teknik sorunlar, zaman zaman artan TIR trafiği, transit geçiş belgelerinin temininde yaşanan zorluklar gibi birtakım nedenlerden kaynaklanabilmektedir.

Söz konusu Gümrük Kapısının daha etkin bir işleyişe kavuşturulabilmesi için Sarp Gümrük Kapısı modernize edilmiş ve bu kapsamda yürütülen çalışmalar 2018 yılı sonunda tamamlanmış olup halihazırda gümrüklü sahada fiziksel şartlardan kaynaklı herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Yürütülen modernizasyon çalışmaları neticesinde;

- ülkemize giriş ve ülkemizden çıkışta yer alan 8 adet peron 12'ye çıkartılmış,
- gümrük sahası genişletilerek 37 dönümden 46 dönüme çıkartılmış,
- yolcu yaya geçişlerinin, araç trafiğinden tamamen ayrıştırılarak yürüyen bantlarla üst kattan yapılması sağlanmıştır.

Gürcistan tarafındaki saha bakım çalışması nedeniyle, Ramazan Bayramı öncesi ve süresince, TIR trafiğinde artış ve araç kuyruğu oluşmuş ve 15 Mayıs 2021 tarihinde Bakan düzeyinde Sarp Gümrük Kapısı'nda yerinde incelemelerde bulunulmuştur. 24 Mayıs 2021 tarihinde Bakan Yardımcısı başkanlığında Bakanlığımız heyeti ile Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürü, Artvin Valisi, Hopa Kaymakamı, Arhavi Kaymakamı, İl Emniyet Müdürü, Artvin Zirai Karantina İl Müdürü, UND ve Hopa Ticaret ve Sanayi Odası yetkililerinin katılımı ile Sarp Gümrük Kapısına bir çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan, Sarp Gümrük Kapısında Tarım ve Orman Bakanlığı kontrolüne tabi eşya taşıyan araçların işlemlerinin daha etkin hâle getirilmesi için çalışmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede;

- TIR trafiğinin hızlandırılması,
- Mevcut TIR parklarının elektronik bir sistemle birbirlerine entegre edilerek daha etkin bir işleyişe kavuşturulması,

- Artvin Valiliğince ilave TIR parklarının inşa edilerek devreye alınması, konularında Bakanlığımız koordinasyonunda gerekli tedbirler alınmaktadır.

Ayrıca, Rize istikametinden gelişte Arhavi ilçe girişinde 150-200 TIR kapasiteli TIR parkının yapım işi tamamlanarak hizmete girmiştir.

Buna ilaveten, Bakanlığımız ile Gürcistan Gümrük idaresi arasında en üst düzeyde seyreden iyi ilişkileri daha da kurumsallaştırmak amacıyla "Gümrük Konularında Ortak Komite" kurulmasını teminen hazırlanan Mutabakat Zaptı 20 Eylül 2014 tarihinde Antalya'da imzalanarak aynı gün yürürlüğe girmiştir.

Ortak Gümrük Komitesinin (OGK) 3. Toplantısı, Gürcistan'ın ev sahipliğinde 6-7 Temmuz 2021 tarihinde Bakan Yardımcımız ve Gürcistan Gümrük İdaresi Başkanı başkanlığında Batum/Gürcistan'da gerçekleştirilmiş olup söz konusu toplantı vesilesiyle iki ülke gümrük idareleri arasındaki işbirliği hususları ele alınmıştır. İhracat verilerinin gönüllü paylaşımına dayanan Basitleştirilmiş Gümrük Hattı tesisine yönelik Anlaşma Türkiye-Gürcistan 3. Ortak Gümrük Komite Toplantısı vesilesiyle Temmuz 2021 tarihinde Batum'da imzalanmıştır.

Ülkemiz ile Gürcistan arasında işbirliğinin geliştirilmesi, gümrük işlemlerinin hızlandırılması, uyumlaştırılması ve basitleştirilmesine yönelik olarak eşyaya ilişkin ön bilgilendirmelerin detaylı olarak paylaşılması çerçevesinde transit veri değişimi projesi aktif olarak işlemektedir. Türkiye-Gürcistan 3. OGK Toplantısında, veri değişiminin hızlı, kolay ve güvenli şekilde sürdürülebilmesi amacıyla bu konuları detaylıca değerlendirmek ve incelemek üzere Türkiye- Gürcistan Gümrük İdarelerinden temsilcilerin katılımıyla ortak bir teknik çalışma grubunun tesis edilmesi kararı alınmıştır.

Ayrıca, Gürcistan Gümrük İdaresi ile gümrük işlemlerinin hızlandırılmasına yönelik çeşitli işbirliği projeleri bulunmaktadır.

Türkiye-Gürcistan ve Azerbaycan arasında Bakü – Tiflis – Kars Demiryolu Projesi, Türkiye-Gürcistan-Azerbaycan demiryolu ağlarının doğrudan bağlantılandırılmasını öngören bir proje olarak ortaya çıkmış ve söz konusu projenin açılışı 30 Ekim 2017 tarihinde gerçekleştirilmiştir. 3. OGK Toplantısı çerçevesinde, Bakü – Tiflis – Kars Demiryolu Hattı Veri Değişim Anlaşmasına dair iç hukuki değerlendirmelerin tamamlanmasını müteakip Protokole son halinin verilmesinin öngörüldüğü Gürcistan tarafınca ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, Muratlı ve Camili bölgelerinde yeni bir hudut kapısı ve bir hudut geçiş noktası ihdası gündemde olduğundan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Gürcistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 4 Nisan 1996 Tarihli Gümrük Geçiş Noktaları Konusunda Anlaşma'da Değişiklik Yapan Anlaşma'nın tadili gerekmiş, bu çerçevede, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Gürcistan Cumhuriyeti Arasında İmzalanan 4 Nisan 1996 Tarihli Gümrük Geçiş Noktaları Konusunda Hükümeti Anlaşma'da Değişiklik Yapan Anlaşma" 28 Eylül 2012 tarihinde Tiflis'te imzalanmış olup 30.11.2012 tarihli ve 2012/4029 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup 08.01.2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

26.11.2013 tarihli ve 2013/5677 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Artvin İli, Borçka İlçesi, Muratlı mevki daimi yolcu giriş-çıkış kara hudut kapısı olarak tespit edilmiştir. Anılan hudut kapısı, hukuken ihdas edilmiş olmakla birlikte henüz kurulmamıştır.

Anılan hudut kapısının açılışına ilişkin olarak iki ülke arasındaki görüşmeler 2014 yılından bu yana sürmekte olup söz konusu hudut kapısının açılışına yönelik hususlar Gürcistan Gümrük İdaresi ile gerçekleştirilen görüşmelerde ele alınmıştır. 4 Ekim 2016 tarihinde, 1. OGK Toplantısı'nda, anılan kapının inşası için hazırlık çalışmalarına başlanması hususunda

mutabık kalınmıştır. Bu çerçevede, 2017 yılı içerisinde çalışmalara başlanılmıştır. 14-15 Aralık 2017 tarihlerinde Batum (Gürcistan)'da gerçekleştirilen Türkiye-Gürcistan Muratlı-Maradidi Kara Hudut Kapısı Teknik Toplantısında; anılan kapıya ilişkin taslak projemizin iletilmesinden itibaren kısa bir süre içerisinde kendi projelerinin de oluşturulacağı ve sonrasında inşaat konusunda harekete geçilebileceği Gürcistan Heyetince dile getirilmiştir.

22-24 Mart 2018 tarihlerinde Sarp-Sarpi Kara Hudut Kapılarında gerçekleştirilen toplantıda somut çalışmalara başlama arzusunda olduğumuz yinelenmiş ve kapının Gürcistan tarafındaki yol altyapısının oluşturulması için Gürcü tarafından tarih bilgisi istenmiş olmakla birlikte, tarih bilgisi edinilememiş, konunun Hükümet gündeminde olduğu belirtilmiştir.

18-19 Nisan 2019 tarihlerinde Batum'da gerçekleştirilen teknik toplantıda da konu gündeme gelmiş olup, Gürcü tarafınca konunun bütçe tartışması sürecinde olduğu belirtilerek öncelikle bağlantı yolunun yapılması gerektiği, bunun da Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı uhdesinde olduğunu vurgulamıştır.

Son olarak, 7 Temmuz 2021 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye- Gürcistan 3. OGK Toplantısı çerçevesinde, Muratlı – Maradidi Hudut Kapısının açılışı konusu gündeme gelmiş olup, Gürcistan Tarafınca, pandemi sürecinde; pandeminin yarattığı olumsuz koşulların giderilebilmesini teminen tüm kaynakların sağlık ve ekonomik alandaki iyileştirmeler için yönlendirildiği; bu itibarla, Maradidi Hudut Kapısının bağlantı yollarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalara bu aşamada bütçe ayrılmadığı belirtilmiştir.

Bununla birlikte, Muratlı- Maradidi Kara Hudut Kapısının açılmasına Gürcistan Gümrük İdaresince de önem verildiği, Gürcü Makamlarınca da söz konusu Kapının açılışı konusunun gündemlerinde olduğu vurgulanmıştır.